

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vaststelling dialoognota (conceptnota volgens vcro) ter opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen

Samenvatting

Het kader voor het Vlaams ruimtelijk beleid is momenteel het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) dat reeds bestaat sinds 1997 en dat laatst gewijzigd werd op 17 december 2010. Sindsdien werkt de Vlaamse overheid aan een traject richting een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) dat dit RSV in zijn geheel zal vervangen.

Voorliggende **conceptnota** is geïnspireerd door verschillende documenten uit dit proces maar is de eerste formele procedurestap, conform de procedureregeling tot vaststelling van een BRV uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) en het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen.

De conceptnota is de doorstart van het proces om te komen tot een Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Het geeft de klijtlijnen weer van het toekomstige ruimtelijk beleid, met de bedoeling om de **dialoog** aan te vatten waarbij de inspraak meegenomen wordt bij de uitwerking van het ontwerp BRV (de volgende stap). Na de conceptnota wordt dus een ontwerp BRV opgemaakt, dat zal bestaan uit een strategische visie en beleidskaders, om uiteindelijk te komen tot een definitief BRV. Bij elk van die stappen wordt er voorzien in inspraak.

Een BRV is nodig, aangezien dit beleidsplan de vele ruimtevragen die er leven – getuige het Regeerakkoord - geïntegreerd zal benaderen. Omdat de ruimte beperkt is, is het belangrijk om duidelijke afspraken te maken over hoe we die ruimte het beste kunnen benutten. Met het BRV wil Vlaanderen woonkernen doen bruisen, ruimte maken voor economie, de natuur versterken en de omgeving toekomstbestendig maken. Hoewel er intussen ingezet wordt op verschillende sectorale plannen, moet het BRV net de samenhang tussen diverse ruimtevragen benadrukken en de combinatie mogelijk maken. Bovendien is een BRV nodig indien we het ruimtelijk instrumentarium daarbij willen inzetten.

In de conceptnota wordt geduid wat met de **beleidsplanning** verandert t.o.v. de **structuurplanning**, wat een BRV wil en moet zijn en hoe de planologische bevoegdheid tussen de verschillende bestuursniveaus veranderd is maar ook hoe de conceptnota zich verhoudt tot vroegere beslissingen van de Vlaamse Regering en de vaststelling van de Strategische visie in juli 2018 in het bijzonder.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het Regeerakkoord 2024-2029 stelt:

- “We stellen het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen vast. Een plan op hoofdlijnen dat de belangrijkste principes bevat waar we de bouwshift en het ruimtelijk beleid op willen enten. In afwachting van een BRV worden lokale RUP's getoetst aan de hand van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. We vereenvoudigen de procedures voor het vaststellen van ruimtelijke beleidsplannen.” RA pg.68

Daarnaast formuleert het Regeerakkoord (hierna RA) een aantal duidelijke ambities die richting geven aan de **inhoud** van Vlaams ruimtelijk beleid:

- “Vlaanderen is een bloeiende regio waar het aangenaam leven en ondernemen is, met voldoende ruimte voor wonen, werken en ontspanning in een groene omgeving. [...] Op een oppervlakte van 1.357.000 hectare blijft het de uitdaging dat allemaal te verzoenen, waarbij we ook nog eens onze open ruimte willen behouden.” RA pg. 65
- “Tegen 2050 moeten er in Vlaanderen **450.000 woningen extra** komen om de demografische evoluties – voornamelijk gezinsverdunning, vergrijzing en migratie – op te vangen. [...] We zetten in op het vrijwaren van voldoende ruimte voor bijkomende betaalbare woningen in Vlaanderen en schuiven betaalbare woningbouw als speerpunt naar voren.” “We voeren de strijd op tegen dak- en thuisloosheid door het inzetten van modulaire woonunits”. RA pg. 146, 150
- “De bestemmingsplannen hebben onvoldoende ruimte voor toekomstige pijpleidingen en kabels in het kader van de toekomstige energie- en grondstoffentransitie. De Vlaamse Regering zal de nodige planningsinitiatieven opstarten om daarvoor ruimte te creëren.” RA pg. 38
- “Een dynamische economie vraagt om een dynamisch en flexibel ruimtelijk antwoord. [...] We ondersteunen de ontwikkeling, het duurzame gebruik en de optimale benutting van bedrijventerreinen via een actief beheer ervan [...]. We voorzien ruimte om te ondernemen in eerste instantie door het activeren van slapende terreinen, economische reconversie en herbenutting van verlaten of onderbenutte bedrijfsruimten en terreinen. [...] Alleen wanneer dat niet haalbaar is of in functie van de versterking van onze economische polen, wordt nieuwe ruimte voor ontwikkeling bestemd. Uitgangspunt is dat in die gevallen gestreefd wordt naar planologische compensatie om netto geen extra open ruimte te gebruiken. [...] In en rondom onze economische polen creëren we op een verstandige en efficiënte manier ruimte voor gebiedseigen ontwikkeling en geven we onze economie kansen.” RA pg. 66, 68
- “We voorzien in de open ruimte de nodige plaats voor onder andere landbouw, natuur, klimaatmitigatie- en adaptatie, waterberging, recreatie en ontspanning. [...] We maken tegen uiterlijk 1 januari 2026 een visie op over hoe ons landbouw- en voedselsysteem er tegen 2050 uit moet zien. We bouwen daarvoor verder op de afspraken uit het regeerakkoord. We doen dat alomvattend en nemen alle uitdagingen mee. [...] Daarbij hebben we ook oog voor de impact van Vlaams beleid waarvoor geen Europees kader beschikbaar is, zoals ruimtelijk beleid. RA pg. 57, 58, 67
- “Aanpakken van de negatieve gevolgen van periodes van droogte, verminderen van overstromingen door water terug ruimte te geven waar het kan. [...] Natuurlijke sponzen, instrument in functie van klimaatadaptatie: we creëren wetlands en natte

natuur, we herstellen en beschermen **veengebieden** en **permanente graslanden**, en laten de rivier waar mogelijk terug haar natuurlijke loop gaan.” RA pg. 70

- “Samen met de lokale besturen maken we werk van lokale Bosplannen om actief op zoek te gaan naar **ruimte voor extra bos**”. RA pg. 73
- ...

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Onder de vorige legislaturen werden stappen gezet in de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV):

- De conceptnota is niet de eerste stap in de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV). Het traject voor de opmaak van het BRV startte al in 2011 met de goedkeuring van de **startnota** op 28 januari 2011.
- Het **groenboek** en het **witboek** werden respectievelijk in 2012 en in 2017 goedgekeurd door de Vlaamse regering. Er werd een participatie-, overleg- en adviestraject gevolgd waarbij de ruime bevolking, de andere bestuursniveaus en de Vlaamse strategische adviesraden betrokken werden.
- Het systeem van ‘**beleidsplanning**’ werd via de zogenaamde “Codextrein” in 2017 in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna VCRO) ingeschreven; het trad op 8 mei 2018 in werking;
- In 2018 verklaarde de Vlaamse Regering zich inhoudelijk akkoord met een **strategische visie**. Deze omvatte een toekomstbeeld en een overzicht van beleidsopties op lange termijn, met name de 6 strategische doelstellingen. De Vlaamse Regering heeft hiermee een beleidslijn uitgezet die een vernieuwde filosofie en aanpak in het ruimtelijke beleid inzet (deze volgde evenwel niet de vereiste procedurestappen om over dé strategische visie te spreken).
- In 2021 werd, naar aanleiding van de debatten in het Vlaams Parlement omtrent het instrumentendecreet en de vragen die werden gesteld omtrent de haalbaarheid en betaalbaarheid ervan, beslist, om een **Taskforce Bouwshift** op te richten met als opdracht om – vertrekkende van correcte en geactualiseerde cijfergegevens – een advies uit te brengen over een haalbare en betaalbare strategie, roadmap en actieplan om de bouwshift in de praktijk om te zetten. Dit advies werd, na voor te leggen aan een klankbordgroep, op 30 november 2021 aan de minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme bezorgd.
- Op 23 februari 2022 werd een **Conceptnota Bouwshift** goedgekeurd door de Vlaamse Regering (Let op, deze naam zorgt enigszins voor verwarring, want hiermee wordt niet de conceptnota als eerste procedurestap richting een ruimtelijk beleidsplan bedoeld). Met deze conceptnota werden o.a. beslissingen genomen inzake de oprichting van het BRV-fonds, de planschadefinanciering (gekoppeld aan een lokaal bouwshiftfonds) en de woonreservegebieden om het BRV-proces en het proces van het instrumentendecreet verder te kunnen zetten. Deze trajecten verlopen parallel aan het BRV-traject. De realisatie van de voorziene “bouwshift” betreft namelijk een drieluik waar gelijktijdig dient te worden op ingezet: (1) Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zelf; (2) de realisaties op het terrein gebruik makende van het beschikbare uitvoeringsgerichte instrumentarium en (3) een aangepast regelgevend kader.

Het vervolgetraject houdt rekening met de processtappen die decretaal (art 2.1.5. e.v. VCRO) en bij uitvoeringsbesluit (Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen) zijn vastgelegd. Gezien er vorige legislatuur geen formele processtappen meer gebeurden in het kader van het BRV-proces, en gezien de ruime tijdsperiode van 7 jaar, kan niet langer gebruik gemaakt worden van de overgangsbepaling die toelaat om af te wijken van een aantal procedurele verplichtingen die de voorlopige vaststelling van de beleidskaders voorafgaan (artikel 86 van het vermelde Besluit van de Vlaamse Regering).

De 7 jaar ervaring die werd opgebouwd met de doorwerking van “de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen” (VR 20 juli 2018) biedt een grote opportuniteit om het BRV bij te stellen en doelgerichter te maken. De periode is lang genoeg om ervaringen van op het terrein en de lokale beleidspraktijk mee te nemen. Daarnaast moet het BRV sterker inspelen op een aantal uitdagingen die zich intussen sterker hebben afgetekend (vaak vanuit Europa).

De eerste formele procedurestap is een conceptnota. De conceptnota die nu voorligt, moet gezien worden als een **dialognota**. Ze legt zeker nog niet alles vast, maar formuleert de krijtlijnen om het debat op gang te trekken. In de vervolgstappen wordt er ingezet op samenwerking en inspraak, zowel voor de uitwerking van de strategische visie als deze van de voorgestelde sectorale beleidskaders.

C. VAN STRUCTUURPLANNING NAAR BELEIDSPLANNING

Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen wordt de vervanger van het Ruimtelijke structuurplan Vlaanderen. Het systeem van ‘**beleidsplanning**’ werd via de zogenaamde “Codextrein” in 2017 in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ingeschreven; de betrokken bepalingen traden op 8 mei 2018 in werking.

Met de overgang van structuurplanning naar beleidsplanning wenste de decreetgever lokale besturen **meer ruimte te geven voor maatwerk in het lokaal ruimtelijk beleid**, zo blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de decretale onderbouwing van de ruimtelijke beleidsplannen¹. Beleidsplanning gaat uit van drie gelijkwaardige bestuursniveaus die elk hun rol opnemen in het ruimtelijk beleid (weliswaar gepaard met enkele correctiemechanismen (voorbehoud, schorsing) die uitzonderlijk ingezet kunnen worden bij flagrante strijdigheid met hogere beleidsplannen).

Het BRV kan daarnaast ook sturend zijn voor het ruimtelijk beleid op de verschillende niveaus. Belangrijk hiertoe is te bouwen aan een nieuw interbestuurlijk samenwerkingsmodel uitgaande van partnerschap en proactieve beleidsafstemming (regiowerking). Het BRV komt binnen dit model tot stand in een open en participatief proces. Het formuleert operationele doelstellingen, doet heldere uitspraken over taakverdelingen en samenwerking tussen partners, en stelt concrete actieprogramma's voor.

D. HET INSTRUMENT “BELEIDSPLAN RUIMTE VLAANDEREN”

Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen is in de eerste plaats een **visiedocument**. Als visiedocument moet het BRV **samenhang brengen in de voorbereiding, de vaststelling en de uitvoering** van de beslissingen inzake ruimtelijke ordening. Het geeft de visie op het ruimtelijk beleid in Vlaanderen weer vertrekkende van een horizon 2050 en concretiseert hoe we die toekomstvisie willen realiseren. Maar het BRV is meer dan dat. De VCRO voorziet namelijk in een **sterke doorwerking**. Het BRV:

- geeft richting aan gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, waarvan provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen niet kunnen afwijken, behoudens een expliciete toestemming (art. 2.2.12, §1 en art. 2.2.18, §1 VCRO);
- geeft richting aan gewestelijke stedenbouwkundige verordeningen. Een voorbeeld is de gewestelijke hemelwaterverordening, die rechtstreeks doorwerkt in het lokale vergunningenbeleid. Via deze verordeningen kunnen meer projectgerelateerde normen vastgelegd worden.
- beschrijft welke ruimtelijke ontwikkeling beleidsmatig gewenst is. Bij de toetsing van vergunningsaanvragen aan de goede ruimtelijke ordening (de zogenaamde

¹ Memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving, Parl. St. Vl. Parl., 2016-2017, stuk 1149/1, p. 7 – hierna geciteerd als MVT, en [online](#) te raadplegen.

opportuniteitstoets), kan volgens artikel 4.3.1. §1 VCRO rekening gehouden worden met de beleidsmatig gewenste ontwikkeling, zoals beschreven in een ruimtelijk beleidsplan. Het BRV wijzigt echter niet rechtstreeks de stedenbouwkundige voorschriften zelf, die de basis uitmaken van de zogenaamde legaliteitstoets bij de beoordeling van aanvragen.

- werkt door naar lokale ruimtelijke beleidsplannen ((inter)gemeentelijke en provinciale) volgens een motiveringsprincipe: de ruimtelijke beleidsplannen moeten motiveren hoe ze zich verhouden tot de andere niveaus. De lokale besturen motiveren dus in voorkomend geval waarom hun beleidsplan op bepaalde punten afwijkt van het BRV. Dit geldt zowel voor de strategische visie als voor de beleidskaders. Het kan immers zijn dat het lokale niveau de visie van het Vlaamse beleidsplan op strategisch niveau onderschrijft maar dat ze andere manieren voorstelt om deze te bereiken (dan vooropgesteld in de beleidskaders van het BRV);
- is de basis voor het Vlaams gewest in haar overleg met lokale besturen (provincies en gemeentebesturen) over hun planningsinitiatieven;
- is de basis voor het formuleren van een “voorbehoud” door het gewest bij passages uit definitief vastgestelde provinciale of gemeentelijke ruimtelijke beleidsplannen. Het Vlaams gewest kan een voorbehoud maken bij planopties in de ruimtelijke beleidsplannen van provincies en gemeenten, indien deze strijdig zijn met het BRV. Als later dat bestuur toch beslist om uitvoering te geven aan die opties onder de vorm van een RUP of vergunning, dan kan Vlaanderen stappen zetten om dit te vernietigen, schorsen of in beroep te gaan;
- is relevant bij het administratief toezicht op lokale ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's): een definitief vastgesteld RUP kan geschorst of vernietigd worden omwille van kennelijke onverenigbaarheid met een Vlaams beleidskader;
- werkt eveneens door naar lokale verordeningen via de decretale schorsings- en vernietigingsmogelijkheid bij een kennelijke onverenigbaarheid met een Vlaams beleidskader;

Daarnaast

- geeft het BRV ook richting aan noodzakelijke wijzigingen in de regelgeving, zodat deze in het lokale vergunningenbeleid doorwerken;
- werkt het BRV door in de ruimtelijke aspecten van inhoudelijk gerelateerde beleidsvisies, -instrumenten en regelgeving zoals het mobiliteitsplan, de Blue Deal-nota, het subsidiebesluit brownfieldconvenanten... die op hun beurt doorwerken naar het lokale ruimtelijk beleid.
- bevat een BRV ook aspecten van governance en instrumenteninzet.

2 INHOUD

Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) is één van de belangrijkste componenten in de realisatie van de Bouwshift. Het BRV is opgebouwd uit een strategische visie en beleidskaders.

▪ Strategische visie

De strategische visie, geeft de langetermijnvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling weer. Ze omvat **strategische doelstellingen**, maar ook **ruimtelijke ontwikkelingsprincipes** die in het ruimtelijk beleid moeten toegepast worden ter realisatie van de strategische doelstellingen.

▪ Beleidskaders

Een beleidskader bevat operationele beleidskeuzes en doelstellingen voor de korte en middellange termijn en actieprogramma's voor een thema of voor een gebiedsdeel. Beleidskaders vertrekken vanuit een ruimtelijk element en beschrijven onder meer hoe en met wie de **gewenste ruimtelijke ontwikkeling**, zoals in de strategische visie omschreven, wordt gerealiseerd.

- **De conceptnota**

De voorliggende conceptnota geeft al een vooruitblik op zowel de strategische visie, als op de beleidskaders. Het geeft de krijtlijnen mee die in de volgende fase verder uitgewerkt zullen worden richting het ontwerp BRV met een strategische visie en beleidskaders.

In de **proloog** schetsen we inhoudelijk hoe het nog te lopen proces opgebouwd gaat worden.

Daarna worden vier grote maatschappelijke opgaven beschreven. We willen (1) een **hoge leefkwaliteit** en (2) onze **welvaart waarborgen** terwijl we (3) **het natuurlijk kapitaal beschermen en versterken**. Tot slot (4) maken we **Vlaanderen toekomstbestendig**. Dit komt overeen met de “triple P” (*people, profit, planet*, ofwel *mens, winst, planeet*), aangevuld met de tijdsdimensie.

Bovenstaande opgaves zijn **niet enkel ruimtelijk** van aard, maar we kunnen onze ruimte op dusdanige manier organiseren en inrichten, zodat deze maximaal bijdraagt aan het behalen van deze opgaves. Het BRV duidt wat de **ruimtelijke bijdrage** is, biedt een **geïntegreerde visie** over sectoren heen en schuift een sterke interbestuurlijke samenwerking en **gebiedswerking** naar voor in de uitvoering. We blijven maatschappelijke noden opvangen door er de nodige ruimte voor te voorzien. Wel doen we dat maximaal binnen alle mogelijkheden die er vandaag te vinden zijn binnen het bestaande ruimtebeslag waardoor we zo min mogelijk bijkomende ruimte aansnijden. Hierdoor kunnen we nog sterker werken aan de noodzakelijke robuuste open ruimte.

Hoe het BRV dit wil bereiken, wordt in de hoofdstukken 4, 5 en 6 weergegeven. Ten eerste worden er **drie ruimtelijke transformatieopgaves** naar voor geschoven, waarbij ontwikkelingsperspectieven worden beschreven. Deze geven een **duidelijke richting** aan waarheen we wensen te evolueren. Het gaat om (1) de transformatie van het bestaand ruimtebeslag, (2) verder inzetten op de kentering om het bijkomend dagelijks ruimtebeslag naar 0 ha te herleiden tegen 2040 en de (3) transformatie naar een robuuste open ruimte. In het ontwerp BRV kunnen hier indicatoren voor geformuleerd worden. Vervolgens wordt een **ruimtelijk kompas** geïntroduceerd, bestaande uit zes **ruimtelijke ontwikkelingsprincipes**. Deze dient als toetsingskader voor ons ruimtelijk handelen. De toepassing van de ontwikkelingsprincipes zullen we – net als de ruimtelijke transformatieopgaves – in de toekomst **monitoren** aan de hand van indicatoren. Tot slot zullen de **beleidskaders** (in het ontwerp BRV) verduidelijken hoe urgente maatschappelijke (sectorale) uitdagingen aangepakt kunnen worden, kaderend binnen de drie ruimtelijk transformatieopgaves en rekening houdende met het ruimtelijk kompas. De conceptnota geeft een aanzet welke beleidskaders uitgewerkt worden in de vervolgstappen.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De goedkeuring van een conceptnota voor het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen zelf houdt geen enkel financieel of budgettair engagement in.

Volgens artikel 15, §2, 3°, van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 en gewijzigd bij het besluit van 30 maart 2018, moet de voorlopige en definitieve vaststelling van ruimtelijke beleidsplannen niet voor advies aan de Inspectie van Financiën

worden voorgelegd. Overeenkomstig artikel 6, §5 van hetzelfde besluit is een begrotingsakkoord niet vereist als geen advies van de Inspectie van Financiën vereist is.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, is bijgevolg niet vereist.

Wel wordt er voor het vervolgproces beroep gedaan op ondersteuning via een externe begeleidingsopdracht, zodat het ontwerp-Beleidsplan Ruimte Vlaanderen met een sterke procesarchitectuur en een optimale betrokkenheid van stakeholders kan opgemaakt worden, alsook wordt er een milieueffectenrapport opgemaakt. Beiden werden op de reguliere middelen van het departement vastgelegd.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

De taken die opgenomen dienen te worden in het kader van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, worden opgenomen door personeel van het departement Omgeving. Opmaak van het BRV maakt deel uit van de reguliere werking van dit departement.

De acties die voorgesteld worden, kaderen binnen de algemene werking van de verschillende departementen, in het bijzonder het departement Omgeving. Wel kan het definitieve BRV aanleiding geven tot gewijzigde inhoudelijke focus van een aantal taken. Dit is nog niet het geval door de goedkeuring van deze conceptnota.

Conclusie:

Bijkomend personeel of personeelsbudgetten zijn niet vereist.

Het akkoord van de minister, bevoegd voor de bestuurszaken, is bijgevolg niet vereist.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het BRV met zijn beleidskaders werkt inhoudelijk door naar de provincies en de gemeenten, die voldoende vrijheden krijgen om hun eigen ruimtelijk beleid te voeren binnen de klijtlijnen van het BRV.

Dit betekent niet dat de goedkeuring van de conceptnota BRV impact heeft op personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden en ontvangsten. De gemeenten en provincies werken vandaag binnen de decretale regimes al met plannen met een ruimtelijke visie (eigen niveau en hogere bestuursniveau(s)), al dan niet nog een ruimtelijk structuurplan of reeds een ruimtelijk beleidsplan.

De nota stelt een model van structurele regionale samenwerking voor tussen de drie bestuursniveaus, die in een vervolgfase verder uitgewerkt moet worden, maar wijzigt niets aan de bevoegdheden van de bestuursniveaus.

Na de goedkeuring van de conceptnota kunnen lokale besturen schriftelijk reageren op de conceptnota. De impact van Vlaamse beleidskeuzes op lokaal ruimtelijk beleid, wordt op die manier concreter en verder afgestemd.

4 VERDER TRAJECT

A. DE PROCEDURE UIT HET BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING TOT BEPALING VAN NADERE REGELS VOOR DE OPMAAK EN DE VASTSTELLING VAN RUIMTELIJKE BELEIDSPLANNEN

De procedure om tot een definitief vastgesteld BRV te komen, wordt beschreven in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) en in het daarbij horende Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning. Na goedkeuring van de conceptnota volgen nog een aantal formele procedurestappen om uiteindelijk te komen tot een vastgesteld en bekrachtigd Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

De conceptnota zal **voorgelegd** worden aan de **strategische adviesraden** (minstens SARO, MiNaraad, SALV, SERV en MORA), de **lokale besturen** en het **publiek**. Op basis van deze reacties kan verder gewerkt worden naar een **voorontwerp BRV**. Het voorontwerp BRV wordt niet alleen vorm gegeven via de formele processtappen, maar er wordt ook voorzien in een breed stakeholderoverleg (middenveld, lokale besturen, Vlaamse administraties, academici, experts, ...).

Het voorontwerp BRV moet dan besproken worden met de **besturen** en **adviesraden**. In de voorgestelde beslispunten op het einde van deze nota is opgenomen dat de formele kennisgeving van het opmaakproces en adviesvraag over een voorontwerp, zoals bedoeld in het voormeld besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 (artikelen 4 en 5), gedelegeerd wordt en geen formele goedkeuring van de voltallige regering behoeft. Vanzelfsprekend wordt de regering wel op de hoogte gehouden via mededeling en kunnen de nodige interkabinettenvergaderingen worden gehouden. Zoals vermeld in artikel 6, paragraaf 2 van voormeld besluit van de Vlaamse Regering kan ook het ruime publiek nog na de consultatie over de conceptnota geraadpleegd worden over de opmaak van een voorontwerp. Ook wat betreft de raadpleging van het publiek geldt de delegatie en de afspraak de Vlaamse Regering op de hoogte te houden.

De formele stap die daarna volgt is de **voorlopige vaststelling** (ontwerp BRV) die door de Vlaamse Regering gebeurt. Het ontwerp BRV wordt dan in een formeel openbaar onderzoek voorgelegd aan heel Vlaanderen. Na het openbaar onderzoek kan het ontwerp enkel aangepast worden op basis van elementen die aangebracht werden in het openbaar onderzoek.

Uiteindelijk stelt de Vlaamse Regering dan een **definitief BRV** vast dat bekrachtigd moet worden door het **Vlaams Parlement**.

Na bekrachtiging door het Vlaams Parlement en publicatie van de goedkeuring in het **Belgisch Staatsblad** vervangt het BRV integraal het RSV als ruimtelijk kader voor het beleid in Vlaanderen.

MER-proces

De opmaak van een plan-MER voor een ruimtelijk beleidsplan moet conform de procedure van het DABM gebeuren. De eerste stap is de terinzagelegging van een **kennisgevingsnota**. De opdracht tot opmaak van de kennisgevingsnota (en ook de rest van het plan-MER) werd eind 2021 gegund. De plan-MER-procedure beïnvloedt de timing van de BRV-procedure. De terinzagelegging van de kennisgevingsnota van het MER, zal tegelijkertijd gebeuren met de terinzagelegging van de conceptnota. Inspraak op de kennisgevingsnota is mogelijk. Deze beschrijft de methodiek hoe de milieubeoordeling zal gebeuren.

De opmaak van het **ontwerp-MER** gebeurt vervolgens parallel aan de opmaak van het ontwerp-BRV, waarbij een actieve wisselwerking wordt voorzien zodat de MER-inzichten de inhoud van het beleidsplan kunnen verrijken en onderbouwen. Het ontwerp-MER zal ter beschikking zijn voor de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het ontwerp-BRV. Zowel het MER als het BRV zullen uiteindelijk samen in openbaar onderzoek gelegd worden.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de bijgaande dialoognota (conceptnota volgens vcro) van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen;
2. De Vlaamse minister van Omgeving te gelasten:
 - a. de terinzagelegging van de conceptnota te organiseren en de inhoudelijke bedenkingen en opmerkingen te verzamelen en te verwerken, overeenkomstig het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning;
 - b. een (voor)ontwerp BRV voor te bereiden voor voorlopige vaststelling, bestaande uit een strategische visie en ontwerpbeleidskaders, volgens de krachtlijnen van de conceptnota maar aangepast aan de opmerkingen uit de publieksbevraging, gevoed door insteken vanuit andere bestuursniveaus en rekening houdend met adviezen van de strategische adviesorganen (SARO, SERV, MiNa, SALV, MORA);
 - c. dit hele proces maximaal geïntegreerd te laten verlopen met het procesverloop van het milieueffectenonderzoek;
 - d. een kennisgevingsnota in functie van de milieueffectbeoordeling ter inzage te leggen;
 - e. de Vlaamse regering periodiek via mededeling op de hoogte te houden van de voortgang van het proces, in het bijzonder voor wat betreft de processtappen vermeld in het hierna volgend beslispunt;
3. De Vlaamse minister van Omgeving te machtigen:
 - a. de strategische adviesraden te informeren en hen te raadplegen over de opmaak van een voorontwerp van BRV, zoals bedoeld in artikel 4 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 tot bepaling van nadere regels voor de opmaak, de vaststelling en de herziening van ruimtelijke beleidsplannen en tot wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering in het kader van de regeling van de ruimtelijke beleidsplanning;
 - b. de provincie- en gemeentebesturen te informeren en hen te raadplegen over de opmaak van een voorontwerp van BRV, zoals bedoeld in artikel 5 van voormeld besluit;
 - c. het publiek te informeren en te raadplegen over de opmaak van een voorontwerp van BRV, zoals bedoeld in artikel 6 van voormeld besluit.

De Vlaamse minister van Landbouw en Omgeving,

Jo BROUNS